

حكومه تى هەريئى كوردستان
وهزاره تى پلاندانان
دهسته ئامارى هەريئى كوردستان

راپۆرتى ئامارى رووداوه كانى هاتووچۆ له هەريئى كوردستان بو سالى 2018

بهشى گواستنه وه و پهيوه ندييه كان
ئەيلول 2019

حکومەتی هه‌ریمی کوردستان
وهزارەتی پلاندانان
دهسته ئاماری هه‌ریمی کوردستان

رپۆرتی ئاماری پرووداوه‌کانی هاتووچۆ له هه‌ریمی کوردستان بۆ ساڵی 2018

به‌شی ئاماری گواستنه‌وه‌و په‌یوه‌ندیه‌کان
ئەیلول/2019

© ئەیلول 2019

مافی چاپکردن پارێزراره

وهزارهتی پلاندانان/ دهستهی ناماری ههريمی كوردستان

لهكاتی وهرگرتنی و بهكارهینانی ئەم راپۆرتە بۆ ههر هۆیهك تكایه نامازه بکه به :

دهستهی ناماری ههريمی كوردستان 2019، راپۆرتی ناماری رووداو ههكاتی هاتووچۆ له ههريمی كوردستان بۆ ساڵی 2018

بۆ زانیاری زیاتر پهيوهندی بکه به:

مألپهري ئەلیکترۆنی : www.krso.gov.krd

پۆستی ئەلیکترۆنی : contact@krso.gov.krd

تلهفۆن : 07508963143 / 0662559170

ناو پروك

ژماره‌ی لایه‌ره	ناونیشان
I.....	پیشکش.....
III.....	لیستی خشته‌کان.....
III.....	لیستی وینه‌کان.....
1.....	پیشه‌کی.....
1.....	نامانج و سووده‌کانی.....
1.....	شیوازی کارکردن.....
2.....	پیناسه‌ی چه‌مه‌ نامارییه‌کان.....
3.....	گرن‌گترین نیشانده‌ره سهره‌کییه‌کان.....

لیستی خشتهكان

لاپه ره

- 1 خشتهی : سهه جهم نیشاندهره سهه مکبهکانی ئاماری رووداوهکانی هاتووچۆ بۆ سالی 2018..... 4
- 2 خشتهی : ژمارهی رووداوهکان به گویرهی پۆلینی ریگا بۆ سالی 2018..... 5
- 3 خشتهی : ژمارهی رووداوهکان به گویرهی باری رووناکي بۆ سالی 2018..... 5
- 4 خشتهی : ژمارهی مردووان و برینداران به گویرهی پاریزگا بۆ سالی 2018..... 5
- 5 خشتهی : ژمارهی رووداوهکان به گویرهی پاریزگاو جۆری رووداوهکه بۆ سالی 2018..... 6
- 6 خشتهی : ژمارهی رووداوهکانی هاتووچۆی تۆمارکراو به گویرهی مانگ و جۆر له پاریزگای ههولنیر بۆ سالی 2018..... 7
- 7 خشتهی : ژمارهی رووداوهکانی هاتووچۆی تۆمارکراو به گویرهی مانگ و جۆر له پاریزگای سلیمانی بۆ سالی 2018..... 8
- 8 خشتهی : ژمارهی رووداوهکانی هاتووچۆی تۆمارکراو به گویرهی مانگ و جۆر له پاریزگای دهوک بۆ سالی 2018..... 9
- 9 خشتهی : ژمارهی رووداوهکانی هاتووچۆی تۆمارکراو به گویرهی مانگ و جۆر له ئیدارهی گهرمیان بۆ سالی 2018..... 10
- 10 خشتهی : کۆی گشتی ژمارهی رووداوهکانی هاتووچۆی تۆمارکراو به گویرهی مانگ و جۆر له ههریمی کوردستان بۆ سالی 2018..... 11

لیستی وینهکان

لاپه ره

- 1 وینهی : ژمارهی رووداوهکان به گویرهی مهترسی و سروشتی رووداوهکه بۆ سالی 2018..... 4
- 2 وینهی : ژمارهی رووداوه تۆمارکراوهکان به گویرهی پاریزگا بۆ سالی 2018..... 6
- 3 وینهی : ژمارهی رووداوهکانی هاتووچۆ به گویرهی سروشتی رووداوهکه له ههریمی کوردستان بۆ سالی 2018..... 11

پێشەكى:

ئامرازى گواستنهوه به يەكێك له ديارده شارستانيهكان دادەنریت به ھۆى گەياندى ئەرکى گرنىگ له چەندىن لایەنى جۆراوجۆرى ئابورى و کۆمەڵایەتیدا بەھۆى بەرفراوانبون له ژماره و جۆرهكانى ئامرازى گواستنهوه له سەر رێگای ووشکانى، پرسى رووداوهكانى ھاتوچۆ بە شێوھەیکى بەرچاو دەرەكەوتیت كه به ھۆیەوه سالانە زبانی گیانی و ماددى لێدەكەوتیت به ھۆكارى جیوازەوه له وانه كەمتەرخەمى له جى بەجى كردنى ياسا و بنههكانى ھاتوچۆ له لایەن شوقیرانەوه، فرامۆش كردنى ھێماكانى ھاتوچۆ و نەگونجای رێگاوبان .

دەستەى ئامارى ھەرىم ھەلەدەستتیت بە ئامادەكردنى راپۆرتى ئامارى سالانە بۆ ژماره و جۆرى رووداوهكانى ھاتوچۆ لە پارێزگاکانى ھەرىم (ھەولێر، سلێمانى، دەھۆك، سنورى ئیدارەى گەرمیان) كە تۆمار كراون لە بەرئۆبەراییەتیهكانى ھاتوچۆ بۆ سالى 2018 بۆ دەولەمەند كردنى لایەنى توێژەركار و سود خواز بە نیشانەدرى ئامارى سالانە بۆ خستنه روى زانیارییه كان لە بەردەم بریارەدران.

ئامانج و سوودەكان

دەستەى ئامارى ھەرىمى كوردستان وەك ناوھەندى فەرمى داتا و سەرچاوەى سەرەكى داتاكان، بەرپرسی یەكەمە لە داھین كردنى داتا ئاماریهكان بۆ لایەنى بەكاربەر و یەك لە ئامانجەكانى دەولەمەند كردنى دەستەى ئاماره لە روى داھین كردنى داتای جوراوجۆرەوه. بە شێوھەیکى گشتى، ھەبوونی داتای ئامارى لە شوێنكى ديار كراو وەك دەستەى ئامارى ھەرىم كار ئاسانیهكە بۆ بە دەست گەشتن بە داتای باومرپێكراو و بە شێوھەیکى خیراتر. ئامانج لەم راپۆرتە بۆ دەستەبەر كردنى نیشانەدرەكانى ئامارى دەربارەى رووداوهكانى ھاتوچۆ لە پارێزگاکانى ھەرىم بە پى ی جۆرو پۆلىنى رێگاکان و پشت بەستن بەھۆكارەكانى، جگە لە مانە خستنه روى ژمارەى قوربانیان لە ئنجامى رووداوهكە (مردووان و برینداربووان). كە دەتوانریت ئەو لایانانە سوودمەند بن بۆ ئەو لایانەى كە لە بواری ھاتوچۆ كاردەكەن و ئەوانەى ئامانجیان پێشخستنى بواری گواستنهوهیە. ئەم داتاىە یارمەتیدەر دەبیت لە دارشتنى پلانىكانیان بۆ پەرە پێدان و باشتەر كردنى بواری ھاتوچۆ كە دەبیتە ھۆى كەم كردنەوهى رووداوهكانى ھاتوچۆ.

شێوازى كار كردن:

داتا زانیارییه سەرەكیەكانى ئەم راپۆرتە كۆكراوئەوهو ئامادە كرا بە پى ی چەند خستەیهكى تايبەت كە دارێژراوه بۆ ئەم مەبەستە لەلایەن بەشى گواستنهوهو پەيوەندییەكان لە دەستەى ئامارى ھەرىم لە سەر رووداوهكانى ھاتوچۆ لە پارێزگاکانى ھەرىمى كوردستان وە بۆ بە دواچوون و رێكخستنى داتا زانیارییهكان بە ھەماھەنگى لە گەل بەرئۆبەراییەتیهكانى ئامار لە پارێزگاکانى ھەرىم و بەرئۆبەراییەتى گشتى ھاتوچۆ، وە لە كۆتاییدا لە بەشى گواستنهوهو پەيوەندییەكان ووردبىنى بۆ داتاكان دەكریت بۆ دلنیاوون لە راستى و دروستى داتا زانیارییهكان و دواى ئەمانە گرنگرترین نیشانەدرە سەرەكیەكان دەستتیشان دەكریت و دەر كردنى راپۆرت بەوێنە بۆ روونکردنەوهى داتاكان.

پێناسەی چەمکە نامارییهکان:

1- رێگا : بریتیه له شەقام یان کۆلان یان هێلی ئاسن یان هەر شوێنێکی کراوه که هاوولاتی بیهوێ بگات به جیگای مەبەست رێگاگه دوور بێت یان نزیک، یهك ئاراسته‌ی هه‌بێت یان دووئاراسته، سه‌رهمی بێت یاخود لاوهکی ، یان رێگای گوند.

2- هێماکانی هاتووچۆ: بریتیه له زمانی لێك گه‌یشتن له نێوان شوڤیراندا که له رێگا جیاوازمکاندا داده‌نرێت وه هه‌روه‌ها وه‌کو شێوازی ئاگادار کردنه‌وه وه پێدانی زانیاری به‌کارده‌ین بۆ پاراستنی سه‌لامه‌تی هه‌ر که‌سێک که ئهم رێگایانه به کارده‌هێنن بۆ مەبەستی رێکخستنی هاتووچۆ له سه‌ریاندا.

3- نامرازه‌کانی گواستنه‌وه : بریتین له هه‌موو ئهو نامرازانه‌ی هاتووچۆ که به مەبەستی گواستنه‌وه به‌کارده‌هێنرین به تاییه‌تی له سه‌ر ووشکانی وه‌کو ئۆتۆمۆبیل ، پاس ، ماتۆر، پاسکیل ، بارهه‌لگر یان نه‌فسه‌ر هه‌لگر یان هه‌ردوکیان .

4- رووداوهمکانی هاتووچۆ: رووداوێکه به بێ پلانی پێشومخته روده‌دات له ئه‌نجامی تێژی لێخوڕین یان تووشبوونی نامرازێکی گواستنه‌وه‌ی جوولاو یان زیاترله گه‌ل چهند نامرازێکی تری گواستنه‌وه یان تووشبوونی نامرازه جوولاوکه له‌گه‌ل پیاوه یان ئاژهل یان له‌گه‌ل ته‌نه‌که له‌سه‌ر رێگای گشتی وتاییه‌ت وه له ئه‌نجامدا زیانی گیانی و ماددی لێده‌که‌وتنه‌وه.

أ- پێکدادان : پرووده‌دات له نێوان دوو نامراز ی گواستنه‌وه یان له گه‌ل ته‌نێکی جوولاو یان ته‌نێکی جیگه‌یر وه‌کو دیوار ، دار، ستوونی کاره‌با.....هه‌ترکه له ئه‌نجامدا ده‌بێته هۆی زیانی گیانی و ماددی.

ب - وه‌رگه‌ران : واتا له ده‌ستدانی هاوسه‌نگی نامرازێکی گواستنه‌وه که رووی سه‌ره‌وه‌ی ده‌که‌وتنه‌ خواره‌وه‌ی (سه‌راوژێر) ده‌بێت یان ده‌که‌وتنه سه‌ر ته‌نیشته که له ئه‌نجامدا زیانی ماددی و گیانی لێده‌که‌وتنه‌وه.

ج - شیلان : پێکدادانی نامرازێکی گواستنه‌وه‌ی جوولاو به ته‌نێکی نه‌رم وه‌کو (مرۆڤ، ئاژهل) له ئه‌نجامدا زیانی ماددی و گیانی لێده‌که‌وتنه‌وه.

د - هه‌تر: هه‌موو ئهو رووداوانه ده‌گه‌رێته‌وه که په‌یوه‌ندییان به سووتانی نامرازه‌کانی گواستنه‌وه هه‌یه له کاتی رویشته‌ندا یان که‌وتنه خواره‌وه‌ی له شوێنێکی به‌رز یان نفووم بوونی له رووبار.....هه‌تر.

نیشاندهره سههکیهکان :

1- له سالی 2018 ژماره ی رووداو هکانی هاتووچۆ که له پارێزگا کانی ههریمی کوردستان تۆمار کراوه 4,476 رووداو بووه لهوانه 569 رووداوی مردن به ریزه ی 12.7% و 3,907 له رووداوانه به بی زیانی گیانی بوو به ریزه ی 87.3%.

2- تۆماری رووداو هکانی پیکدادان له سالی 2018 گهسته 2,707 رووداو به ریزه ی 60.5% که بهرزترین ریزه بووه به بهراورد له گهه رووداو هکانی تر، و مرگهرا 714 به ریزه ی 15.9%، بهرکهرتی مرۆف به ئۆتۆمۆبیل 1,001 به ریزه ی 22.4%، هی تر 54 رووداو به ریزه ی 1.2% تۆمار کراوه.

3- ژماره ی قوربانیا ی رووداو هکانی هاتووچۆ له سالی 2018 دا 5,879 بووه که گیان له دهستان 705 کسه به ریزه ی 11.9% و ژماره ی بریندار 5,174 کسه بوونه به ریزه ی 88.1%.

4- نهجامهکانی راپۆرته که دهری دمخه که زۆرتین هۆیهکانی رووداوی هاتووچۆ به هۆی شو فیرمه بووه که دهکاته 3,944 رووداو به ریزه ی 88.1%، و نهوانه ی به هۆی ئۆتۆمۆبیل بووه ژماره یان 332 به ریزه ی 7.4%، به هۆی رینگاویان 90 رووداوی لیکهوتهوه به ریزه ی 2.0%، به هۆی سه رنشینهکان 80 رووداو بووه به ریزه ی 1.8%، وه به هۆیهکانی تر 30 رووداوی لیکهوتهوه به ریزه ی 0.7%.

5- ژماره ی رووداو هکانی هاتووچۆ که تۆمار کراون به پپی مانگهکان، مانگی ئاب 439 رووداو به ریزه ی 9.8%، مانگی ئهیلول 427 رووداو به ریزه ی زیاتر له 9.5%، وه له مانگی ته موز 423 رووداو بوو زیاتر له 9.4% و کۆی رووداو هکان بۆ مانگهکانی تر 3,187 رووداو بووه به ریزه ی 71.2%.

6- به پپی نهجامهکانی راپۆرته که دهرکهرتوه که له شاری ههولیر ژماره ی رووداو هکانی هاتووچۆ که یشتوته 1,333 رووداو به ریزه ی 29.8%، پاشان پارێزگای سلێمانی دیت به 1,729 رووداو به ریزه ی 38.6% که بهرزترین ریزه بووه له ههریمی کوردستان به بهراورد به پارێزگا کانی تر، وه پارێزگای دهۆک 1,091 رووداوی تۆمار کردوه به ریزه ی 24.4% و ئیداره ی گهرمیان به 323 رووداو به ریزه ی 7.2% له کۆی ژماره ی رووداو هکانی هاتووچۆ.

7- رووداو هکانی هاتووچۆ که له رۆژدا روویانداوه ژماره یان 2,680 رووداو بووه به ریزه ی 59.9% وه له کاتی شهودا 1,439 رووداو بووه به ریزه ی 32.1%، له کاتی رۆژههلات 175 رووداو به ریزه ی 3.9% و له کاتی رۆژئاوا دا 182 رووداو تۆمار کراوه به ریزه ی 4.1%.

ژمارەى رووداوەکانى ھاتووچۆ لە پارێزگاگانى ھەریمی کوردستان بۆ سالی 2018

ھەولیر	سلیمانی	دھۆک	گەرمیان	کۆ
1,333	1,729	1,091	323	4,476

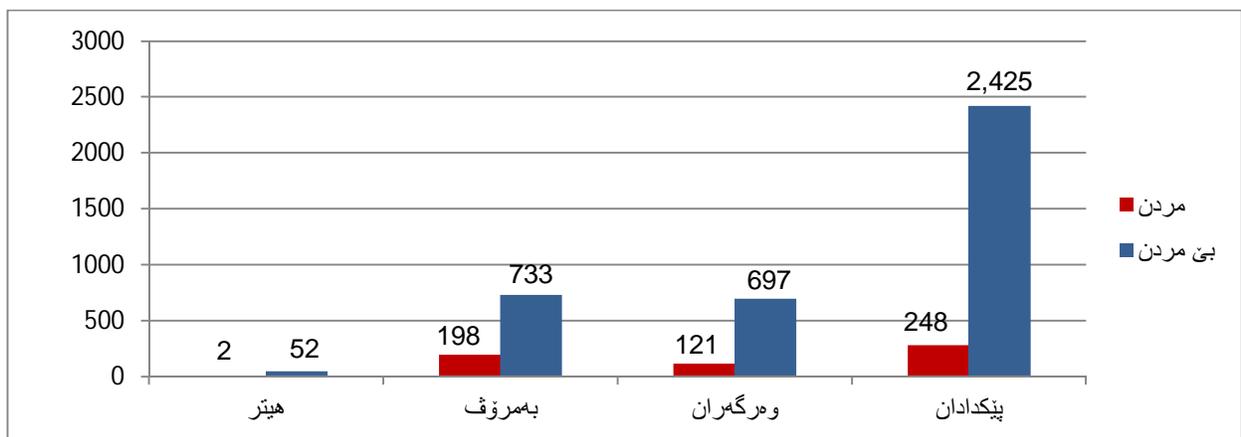
ژمارەى رووداوەکانى ھاتووچۆ بەگۆیژەى ھۆکارەکانى رووداوەکە لەسەرئاستى ھەریم بۆ سالی 2018

رێگا	نۆتۆمۆبیل	شوفیر	بیادە	سەرنشین	ھیتەر	کۆ
90	332	3,944	/	80	30	4,476

خشتەى (1) سەرچەم نیشانەدەرە سەرەکیەکانى نامارى رووداوەکانى ھاتووچۆ بۆ سالی 2018

جۆرى رووداوەکە					ووردەکارى	
کۆ	ھیتەر	بەمرۆڤ	وەرگەران	پێکدادان		
569	2	198	121	248	مردن	بەگۆیژەى رووداوەکان بەئەنقەستى
3,907	52	733	697	2,425	بى مردن	
4,476	54	931	818	2,673	کۆ	

وینەى (1) ژمارەى رووداوەکان بە گۆیژەى مەترسى و سروشتى رووداوەکە بۆ سالی 2018

خشتهی (2) ژمارهی رووداوهمکان به گوێرهی پۆلینی ریگا بۆ سالی 2018

ژماره	پۆلینی ریگا	ووردهکاری
2,461	سههکی	ژمارهی رووداوهمکان به گوێرهی پۆلینی ریگا
1,763	لاوهکی	
252	گوندی	
4,476	کۆ	

خشتهی (3) ژمارهی رووداوهمکان به گوێرهی باری رووناکی بۆ سالی 2018

ژماره	باری رووناکی	ووردهکاری
175	رۆژههلاتن	ژمارهی رووداوهمکان به گوێرهی باری رووناکی
182	رۆژئاواوون	
2,680	رۆژ	
1,439	شهو	
4,476	کۆ	

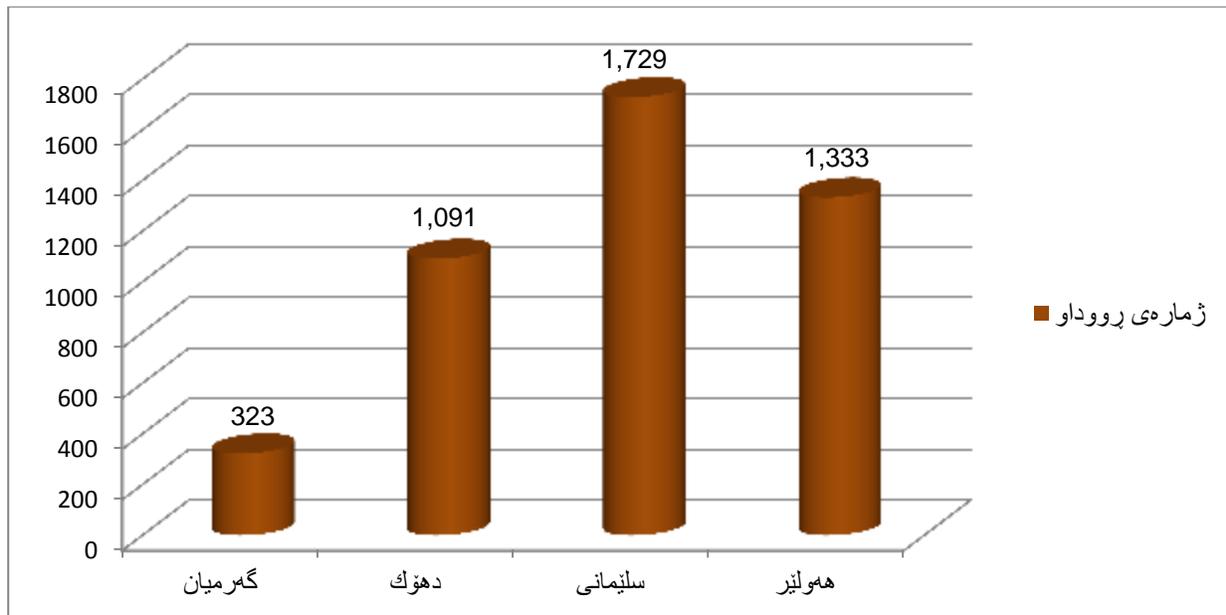
خشتهی (4) ژمارهی مردووان و برینداران به گوێرهی پاریزگا بۆ سالی 2018

برینداران	مردووان	پاریزگا
1,442	273	ههولیر
2,277	266	سلیمانی
1,071	117	دهۆک
384	49	گهرمیان
5,174	705	کۆ

خشتهی (5) ژمارهی رووداوهمکان به گوێرهی پارێزگاو جۆری رووداوهمکه بۆ سالی 2018

جۆری رووداوهمکه					پارێزگا
کۆ	هیتیر	بهمرۆف	وههگران	پێکدادان	
1,333	30	315	199	789	ههولنیر
1,729	9	362	352	1,006	سلێمانی
1,091	6	240	118	727	دهۆک
323	9	84	45	185	گهرمیان
4,476	54	1,001	714	2,707	کۆ

وێنهی (2) ژمارهی رووداوو تۆمارکراوهکان به گوێرهی پارێزگا بۆ سالی 2018

خشتهی (6)

ژمارهی رووداوهمکانی هاتووچۆی تۆمارکراو به گۆڕه‌ی مانگ و جۆر له پارێزگای ههولێر بو سالی 2018

جۆری رووداوهمکه					مانگ
کۆ	ههتەر	بهمروۆف	وههنگهران	پێکدادان	
119	2	34	16	67	کانوونی دووهم
103	3	28	15	57	شوبات
98	4	16	21	57	ئادار
108	1	21	16	70	نیسان
100	3	20	13	64	ئایار
112	3	32	19	58	حوزیران
116	5	26	19	66	تەمموز
136	/	25	19	92	ئاب
117	4	22	21	70	ئەیلول
110	1	36	11	62	تشرینی یهكهم
119	3	38	16	62	تشرینی دووهم
95	1	17	13	64	کانوونی یهكهم
1,333	30	315	199	789	کۆ

خشتهی (7)
ژماره‌ی رووداوهمکانی هاتووچۆی تۆمارکراو به گۆیره‌ی مانگ و جۆر له پارێزگای سلێمانی بۆ ساڵی 2018

جۆری رووداوهمکه					مانگ
کۆ	هه‌یتر	بهمرۆف	وه‌رگه‌ران	پێکدادان	
95	/	19	17	59	کانوونی دووهم
142	2	35	29	76	شوبات
136	/	37	22	77	نادار
151	1	37	26	87	نیسان
116	1	23	19	73	ئایار
163	/	30	45	88	حوزیران
184	1	43	49	91	تەمموز
183	/	33	43	107	ئاب
167	2	35	24	106	ئەیلول
148	/	29	23	96	تشرینی یه‌که‌م
144	/	23	32	89	تشرینی دووهم
100	2	18	23	57	کانوونی یه‌که‌م
1,729	9	362	352	1,006	کۆ

خشتەى (8)
ژمارەى رووداوەکانى ھاتووچۆى تۆمارکراو بە گوێرەى مانگ و جۆر لە پارێزگای دەھۆک بۆ ساڵى 2018

جۆرى رووداوەكە					مانگ
كۆ	ھیتەر	بەمروۆف	وەرگەران	پێكدادان	
86	1	17	5	63	كانوونى دووھم
82	/	13	15	54	شوبات
81	/	27	6	48	ئادار
106	1	19	4	82	نیسان
72	/	12	14	46	ئایار
108	/	28	7	73	حوزیران
93	1	21	13	58	تەمموز
96	1	21	14	60	ئاب
103	1	30	14	58	ئەیلول
106	1	23	10	72	تشرینی یەكەم
82	/	17	7	58	تشرینی دووھم
76	/	12	9	55	كانوونى یەكەم
1,091	6	240	118	727	كۆ

خشتهی (9)

ژمارەى رووداوەکانى هاتووچۆى تۆمارکراو بە گۆزەهێ مانگ و چۆر لە ئىدارەهێ گەرميان بۆ ساڵى 2018

چۆرى رووداوەكە					مانگ
كۆ	هێتەر	بەمروۆف	ومەرگەران	پىنگدادان	
23	/	9	3	11	كانوونى دووهم
31	2	9	5	15	شوبات
25	/	9	5	11	ئادار
30	1	9	6	14	نيسان
31	1	7	5	18	ئاپار
19	/	3	5	11	حوزيران
30	1	5	6	18	تەمموز
24	/	5	3	16	ئاب
40	2	8	2	28	ئەيلول
26	/	9	2	15	تشرینی يەكەم
23	/	5	1	17	تشرینی دووهم
21	2	6	2	11	كانوونى يەكەم
323	9	84	45	185	كۆ

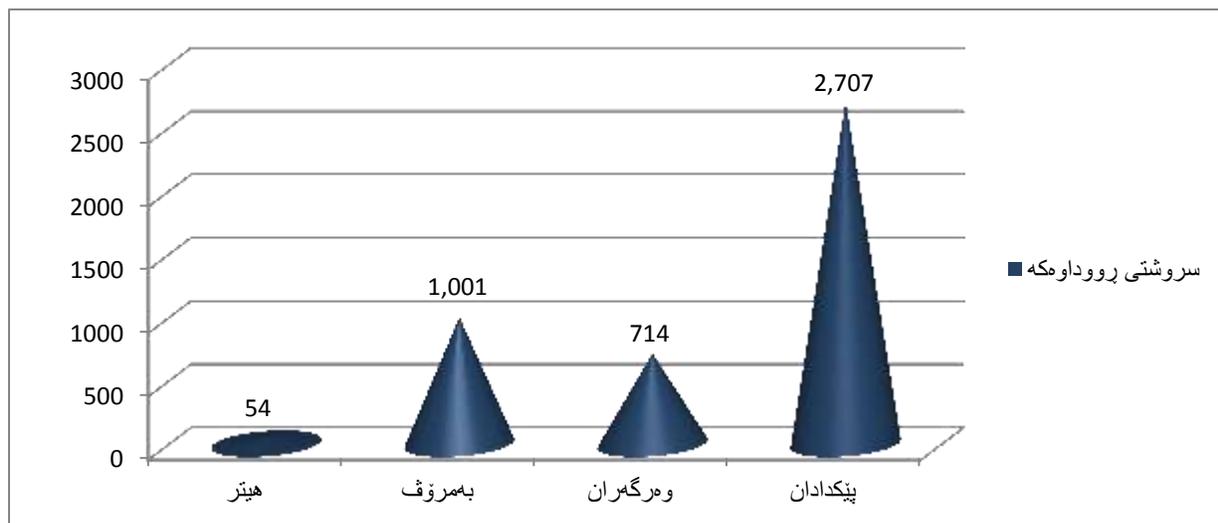
خشتهی (10)

کۆی گشتی ژمارهی رووداوهمکانی هاتووچۆی تۆمارکراو به گۆیرهی مانگ و جۆر له سههرناسستی ههریمی کوردستان بو سالی 2018

سروشتی رووداوهمکه					مانگ
کۆ	ههتر	بهمرۆف	وهرگهرا	پهنگدادان	
323	3	79	41	200	کانوونی دووم
358	7	85	64	202	شوبات
340	4	89	54	193	ئادار
395	4	86	52	253	نيسان
319	5	62	51	201	ئایار
402	3	93	76	230	حوزیران
423	8	95	87	233	تەمموز
439	1	84	79	275	ئاب
427	9	95	61	262	ئەیلول
390	2	97	46	245	تشرینی یهكهم
368	3	83	56	226	تشرینی دووم
292	5	53	47	187	کانوونی یهكهم
4,476	54	1,001	714	2,707	کۆ

وینهی (3) ژمارهی رووداوهمکانی هاتووچۆ به گۆیرهی سروشتی رووداوهمکه له سههر ناستی ههریمی کوردستان

بو سالی 2018

وهزارهتی پلاندانان / دهستهی ئاماری ههریمی کوردستان

www.krso.gov.krd

